

KOSMONOSKÝ zpravodaj

Informační list Kosmonos a Horních Stakor

červen 2020

SLOUPEK ŠÉFREDAKTORA

Dobrý den. Tak už je zase veseleji, než bylo před měsícem. Znovu se rozeběhly nejrůznější akce. A to je dobře. V Kosmonoském zpravodaji pro vás máme spoustu pozvánek.

Fotbalisté Kosmonos obsadili v krajském přeboru třetí místo. Od svazu ale dorazila nabídka, jestli by v příštím ročníku nechtěli hrát divizi. Tedy čtvrtou nejvyšší soutěž v rámci České republiky. Nadcházející sezóna tak bude historická. Tak vysoko ještě nikdy svěřenci Michala Maška a Dana Jireše nepůsobili. Je to pro ně velká výzva. A mě těší, že jim i za vás můžu poblahopřát.

Další dobrá zpráva je, že Kosmonoský zpravodaj vám doručíme i o prázdninách. V minulosti bylo zvykem, že v červenci vycházelo dvojčíslo. Ted' jsme se rozhodli, že vám informace nabídneme také v srpnu. Akcí, které se konají, je dost. Navíc jsme připravili jedno překvapení. V červenci bude mít KZ osm stránek místo čtyř! Polovinu z nich bude tvořit prázdninové čtení. Už ted' se můžete těšit na povídání se sourozenci Jerábkovými. Dana reprezentovala ve fotbale, zahrála si nejen v Belgii, ale i na domácích trávnících v dresu Slavie. Tomáš byl zase úspěšným střelcem a dvakrát startoval na olympiádě. Řeč bude také o Miroslavu Sekerovi. Klavírní virtuos bydlí v Kosmonosích. A promluví nejen o hudbě, ale také o filmové roli. Jako kluk si zahrál W. A. Mozarta ve filmu Amadeus režiséra Miloše Formana. V neposlední řadě se můžete těšit na návštěvu u sedmiletého Tadeáša Dragouna. Kluka, který je po dětské obrně, ale svou energii nabíjí všechny kolem.

A nakonec jedna prosba. Mou snahou, a ta byla prezentována také vedením města, je, aby zpravodaj získával stále víc čtenářů a nacházeli jste v něm nejen důležité informace z radnice, ale také rozhovory se zajímavými osobnostmi a pohled na nejrůznější pořádané akce. Pokud má proto zájem někdo přispívat, budu jen rád. Ale, a moc se za to omlouvám, nechci zveřejňovat úplně každou věc, která na redakční stůl dorazí. Děkuji za pochopení a příjemné počtení dalšího vydání Kosmonoského zpravodaje.

PAVEL PETR

ZÁCHRANA PSA, DRAVCE A ROZVOZ DEZINFEKCE - I TO JE MĚSTSKÁ POLICIE

Členové městské policie v Kosmonosích si na nedostatek práce v poslední době rozhodně nemohou stěžovat. K obvyklým povinnostem při kontrole veřejného pořádku přibýly i další spojené s bezpečnostní situací a koronavirem. A navíc zachraňovali i tonoucího psa, kterého vytáhli z bazénu, a pomohli také poraněnému dravci.

Při nouzovém stavu pomáhala městská policie s rozvozem roušek a dezinfekce. Dále rozdávala letáky s informacemi pro starší občany. V tomto ohledu odvedli strážníci opravdu velkou práci. „Také jsme každodenně dohlíželi, aby lidé nechodili bez roušek, rozdávali jsme roušky i bezdomovcům a kontrolovali jsme, zda občané dodržují platná nařízení vydaná vládou,“ popsala jednu z činností Dana Krbečková. Seniori byli vděční za pomoc a rádi, že si s někým mohli popovídat a nemuseli docházet na uvedená výdejní místa. „Hodně nás za to chválili a byli rádi, že rozvoz věci se nemusel platit,“ vzpomíná další z kosmonoských strážníků Marie-Anna Šantinová a přidává zajímavý postřeh: „Lidé jsou ted' vůči nám mnohem slušnější, čehož jsme si s kolegy dobře všimli. Podle nás si uvědomují, jaké jsou v životě priority. Za normálního stavu každý spěchal do práce,

ted' byli doma s rodinou a měli více času přemýšlet.“

Strážníkům díky nouzovému stavu odpadl ranní dohled u školy. Tím pádem tak mohli více působit ve městě a tudíž se i více věnovali kontrole preventivní činnosti, včetně pochůzek. Také se více řešilo i občanské soužití občanů. „Vzhledem k tomu, že ted' lidé tráví mnohem více času doma než obvykle, tak se objevovaly telefonáty spíše

zaměřené na to, co například dělá soused na zahradě – že nenosí roušku, páli listí, je moc hlukový, má doma mejdan apod. Dříve to byla spíše upozornění na špatně zaparkovaná vozidla,“ upřesnila Dana Krbečková.

Zajímavý případ řešili strážníci také v ulici Pod Oborou. „S kolegy jsme vyjžděli na telefonické oznámení od paní, že v jejím bazénu plavou dva psi, kteří nejsou její. Na místě jsme poté zjistili, že v bazénu je jen jeden pes rasy Leonberger a druhý menší pes pobíhal a štěkal kolem. Snažil se chránit toho prv-

ního. Opravdu bylo těžké ho vytáhnout z bazénu, jak byl namočený a nacucaný vodou. Navíc se z posledních sil držel tlapami kraje bazénu, který při snaze vylézt ven poničil,“ popsala Marie-Anna Šantinová. Příběh měl šťastný konec. „První nás napadlo vytáhnout psa za pomoci žebříku, to se ale bohužel nepodařilo. Zvažovali jsme také možnost povolání hasiče. Což nakonec nebylo nutné díky fyzické kondici kolegy. Kolega psa podebral a vytáhl těch možná osmdesát kilo živé váhy z vody...Stálo ho to hodně sil. Při záchranné akci druhý pes utekl do vedlejší ulice, kde jsme ho později našli. A při cestě ke služebnímu kotci pro psy jsme shodou náhod potkali i majitele obou psů, který je již hledal. Nakonec se majitel obou psů dohodl s poškozenou osobou o náhradu vzniklé škody na bazénu.“

Dále městská policie z Kosmonos zachránila i také poraněného dravce – káně lesní. „Z Horních Stakor přišlo oznámení od občanů, že při venčení psa si povšiml poraněného dravce, který nelétal, ale jen poskakoval po louce. Poraněné káně jsme předali do mini ZOO při Domu dětí a mládeže v Mladé Boleslavi,“ říká na závěr našeho povídání o činnosti městské policie v Kosmonosích Dana Krbečková.

PAVEL PETR

Z JEDNÁNÍ MĚSTSKÉHO ZASTUPITELSTVA

Zastupitelstvo města Kosmonos se na svém pravidelném zasedání sešlo 27. května. Vyplynuly z něj následující informace:

Delegovalo Mgr. Petra Boubína jako zástupce akcionáře na valnou hromadu společnosti Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a.s.

Pověřilo pana Jiřího Bašteckého plněním některých úkolů při řízení městské policie.

Schválilo upravenou smlouvu o spolupráci mezi Statutárním městem

Mladá Boleslav, městem Kosmonosy, a obcí Řepov na akci „sdílená kola“, kdy se zvýšil příspěvek Nadačního fondu Škoda auto.

Zvolilo nové členy kontrolního výboru paní Ivanu Vaňoučkovou a Mgr. Františka Fídlera.

Ředitelé školky a školy dále informovali zastupitele o zápisu do těchto vzdělávacích zařízení. Zastupitelé také diskutovali o předpokládaném propadu příjmů městského rozpočtu a s tím souvisejících dopadech.

ZJEDNOSMĚRNĚNÍ DOPRAVY POD KOUPALIŠTĚM

V průběhu letních měsíců dojde ke zjednosměrnění dopravy v kosmonoském sídlišti Pod koupalištěm. O dané místní úpravě na základě podnětů občanů z dotčené lokality rozhodlo vedení města v součinnosti s Policií České republiky. (mš)

S NOVOU TRIBUNOU DO FOTBALOVÉ DIVIZE

Kosmonoští fotbalisté se v létě dočkají nové tribuny. „Vyroste v prostoru před současnou pergolou. Bude mít přístřešek a čtyři řady pro 108 sedících fanoušků,“ prozradil prezident klubu Petr Bernard. Její výstavba se uskuteční za významné finanční podpory sponzorů. „Budova v areálu hřiště se navíc dočká už v červnu, díky městu, nové fasády,“ doplnil Petr Bernard. Do klubu se navíc koupila nová vřetenová sekačka. Taková, která upravuje i ligové trávníky. To prospěje jeho kvalitě. Fotbalisté přitom mají aktuálně k dis-

pozici dvě travnatá hřiště. Do budoucna by ovšem celý areál rádi ještě zvelebili a hlavně doplnili o hřiště s umělým povrchem. Pro klub by to přineslo úsporu financí v zimním období. Velkou výzvou pak pro kosmonoské fotbalisty bude nadcházející sezóna. V té předčasně ukončené obsadili v krajském přeboru třetí místo. Ted' ale klub obdržel nabídku na start ve čtvrté nejvyšší republikové soutěži – divizi! A tuto výzvu přijal. Bude to poprvé v historii, kdy si Kosmonosy divizi zahrají. Víc o fotbalovém klubu na straně 4. (pp)

REKONSTRUKCE V LOKALITĚ POD ZÁMKEM

Do pěti etap je rozdělena rekonstrukce v lokalitě pod zámek. Už loni proběhla první z nich. Jednalo se o severní část Tyršovy ulice, část k restauraci Pictures nebo ulici Bratří Bubáků. Letos začala druhá část – Podzámecká, Karla Veselého a zbytek ulic Vrchlického a Bratří Bubáků. Rekonstrukce se dotýká vodovodního řádu, kanalizace a také plynofikace. Na to vše navazuje úprava komunikací a také veřejného osvětlení. „Než začala úprava komunikace, potřebovali jsme jistotu, že všechny sítě pod ní jsou

v pořádku. Z pohledu města se jedná o investiční akci ve výši kolem patnácti milionů korun, další finance se dotknou přímo Vodovodů a kanalizací. A také plynář,“ vysvětlil Ing. Michal Šimon, vedoucí správního odboru kosmonoského úřadu.

Kromě klasických oprav komunikací dojde ještě k předláždění kosmonoského náměstí. Zatím byl realizován jeden pruh, a to ve směru na Mnichovo Hradiště. Letos je v plánu dokončení opravy dlážděného povrchu celého náměstí. (pp)

PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICE V DOBĚ EPIDEMIE

Už v prvních dnech, kdy se začaly objevovat informace o riziku nákazy COVID - 19, vznikl v Psychiatrické nemocnici krizový štáb. Do konce dubna se scházel denně a postupně ponechal frekvenci schůzek tak, aby mohl pomáhat s předáváním informací pro fungování nemocnice.

„Každý v nemocnici potřebuje vědět, co má dělat. Ať už se jedná o doktora, sestřičku, kuchařku, topiče, uklízečku nebo kohokoliv jiného z personálu v nemocnici,“ vysvětlila MUDr. Veronika Kotková, náměstkyně pro léčebnou péči a zároveň primářka oddělení K 20 v Psychiatrické nemocnici Kosmonosy.

Nová situace pandemie s sebou nesla mnoho nových informací, na které bylo nutné reagovat. Během jednoho týdne muselo na nařízení ministerstva zdravotnictví vzniknout oddělení pro příjmy – tzv. triáž. Bylo nutné zajistit třídění pacientů přicházejících na příjem do nemocnice, bez infekce a s infekcí, aby se zamezilo případnému šíření nákazy do celého zařízení. „Takové oddělení nemocnice neměla, proto bylo nutné improvizovat. Potřebovali jsme vhodný prostor. Chyběly nám postele, matrace, lůžkoviny i další vybavení a ochranné pomůcky pro personál. V nemocnici se stěhovala oddělení,

uvolňovala se lůžka. Na jednom z pavilonů (pavilón K – pozn. redakce) jsme uvolnili jedno patro,“ upřesnila MUDr. Veronika Kotková.

Nejnáročnější proto bylo vymyslet systém, jak od sebe oddělit přicházející pacienty a případné pacienty s infekcí. V Psychiatrické nemocnici proto připravili několik improvizovaných stanů z igelitových plachet, aby mohl personál procházet přes karanténní (rizikové) prostory. „Upřímně, nebylo to vůbec jednoduché. Historické budovy nemocnice nebyly připravované na takovou situaci. Spousta věcí nám chyběla. Ochranné pomůcky nebyly vůbec k sehnání. Veřejnost jsme oslovovali s prosbami o pomoc. Myslím si, že mnoho z občanů Kosmonos nás vyslyšelo,“ pochvalovala si MUDr. Veronika Kotková.

Nakonec se podařilo připravit patnáct lůžek a zároveň sestavit z již stávajícího personálu tým na toto třídící oddělení. „Byli jsme opravdu rádi, že jsme takové kolegyně a kolegy našli. Náročnější to bylo o to víc, že hodně personálu muselo zůstat doma s dětmi nebo se ocitlo v karanténě. Přesto toto oddělení, kam přijížděli záchranou všechny akutní příjmy nebo kam přicházeli pacienti na doporučení svých psychiatrů k pobytu, mohlo vzniknout.“

Jen pro ilustraci – na oddělení

Na oddělení COVID v Psychiatrické nemocnici řešili denně až deset příjmů.

pracuje jedna lékařka, osm sestřiček a na pomoc přišla dobrovolnice. Konkrétně studentka medicíny. Celé oddělení vede staniční sestra, která musí skloubit práci na svém a také na nově vzniklém oddělení. „Oddělením, kterému jsme začali říkat COVID, prošlo denně od dvou do deseti příjmů. Každý pacient, vstupující do nemocnice, měl provedený výtěr a na oddělení setrval tak dlouho, než jsme znali výsledek. Odběry provádíme ve spolupráci s Klaudiánovou nemocnicí v Mladé Boleslavi. Během dubna

bylo otestováno 119 pacientů a do 20. května 143 pacientů. Do současné doby nebyl u žádného pacienta zjištěn pozitivní nález na koronavirovou infekci,“ vypočítala MUDr. Veronika Kotková. Taková oddělení vznikala ve všech nemocnicích, aby ochránila pacienty i personál v nemocnicích před nákazou.

Dílny pro pacienty na Centrální terapii se změnila na šicí dílny. Stříhala se nanotextilie do roušek. „Učili jsme pacienty mýt si správně ruce, nasazovat roušku. Na vycházky se cho-

dilo v malých skupinách, pracovalo se individuálně. Terapie pro pacienty i setkávání týmů na odděleních probíhalo v malých skupinách. Pro pouštění pacientů se chystaly informační materiály jak venku fungovat v době nouzového stavu. Týmy psychologů a terapeutů pracovaly na telefonické i emailové intervenci, provoz ambulancí se omezil na akutní vyšetření a ostatní intervence probíhaly po telefonu. Pacienti režimových oddělení malovali obrázky pro potěšení na oddělení seniorů. Každý se snažil pomáhat,“ doplnila MUDr. Veronika Kotková.

V této době postihl nemocnici také útok hackerů na počítačovou síť. Nebyly dostupné prostředky pro předávání informací, vše museli lékaři kopírovat a roznášet po odděleních a provozech. Začal se používat papír a tužka. Nemocnice byla odříznutá od okolí. V současné době se systémy pomalu rozbíhají a vše se vrací k běžnému provozu. „S uvolňováním pravidel vládou České republiky se rozvolňují i pravidla v nemocnici. Postupně se vrátíme k běžným činnostem, i na svá oddělení. Moc bych proto chtěla všem, kteří nemocnici podpořili a jakkoliv pomohli, poděkovat. Všem přeje pevné zdraví, i to duševní,“ uzavřela povídání MUDr. Veronika Kotková.

PAVEL PETR

DO ŠKOLY AKTUÁLNĚ CHODÍ 167 ŽÁKŮ PRVNÍHO STUPNĚ

Základní škola v Kosmonosích už zase funguje. Nebylo jednoduché vymyslet a nastavit režim žáků ve třídách tak, aby byly splněny všechny hygienicko-epidemiologické požadavky. K tomu navíc provoz ve školní jídelně a provoz odpolední družiny. I o tom bude řeč s ředitelem školy Mgr. MILANEM PETRÁŠEM.

Jak vám současná situace zkomplikovala vyučování žáků?

„Neřekl bych, že by zkomplikovala vyučování, protože vyučování ve své běžné podobě uzavřením školy ze dne na den přestalo fungovat. Nikdo na tuto situaci nebyl připraven. Neexistoval žádný krizový plán a ani již vyzkoušená náhradní varianta. Takže bylo nutné během krátké doby zavést z nuly takový systém výuky na dálku, do kterého se bude mít možnost zapojit maximum žáků. Při tom bylo třeba respektovat jejich sociální prostředí, technické možnosti rodin i pedagogů, úpravu tematických plánů učiva a další aspekty. A samozřejmě s uzavřením školy „padla“ i organizace všech plánovaných akcí do konce června.“

Jak moc bylo těžké pro vás a celý pedagogický sbor začít vyučovat a řídit školu online?

„Systém výuky se postupně vytvářel. Po týdnu práce většina pedagogů zjistila, že s komunikací přes e-mail si se žáky nevystačí a i sami žáci zjistili, že jim také začíná chybět bezprostřední kontakt s vyučujícím. Spousta firem začala zdarma nabízet výukové platformy, takže i učitelé postupně začali tyto portály k výuce využívat. S přibývajícím časem, se v tom zdokonalují, komunikují on-line a žáci tak získávají přirozenou cestou nové kompetence. Samozřejmě není možné vzděláváním na dálku plnohodnotně nahradit běžnou výuku, ale jako určitá alternativa výuky to pro budoucnost má rozhodně velký význam.“

Od 11. května byli do školy vpuštěni žáci devátých tříd. Jakým způsobem výuka probíhá?

„Do školy nám chodí dvě skupiny žáků 9. tříd. Zachovali jsme dělení podle tříd na A a B s tím, že ve skupině je maximální počet, tedy 15 žáků. Příprava probíhá dvakrát týdně. V úterý a ve čtvrtek dopoledne v rozsahu čtyř hodin. Vždy se střídají dvě hodiny matematiky a dvě hodiny českého jazyka a literatury. Na výuce se podílí čtyři pedagogové z druhého stupně. Vše zatím probíhá bez problémů. Počínaje příchodem, vstupem do školy, pobytem v ní a odchodem. Vše se řídí hygienicko-epidemiologickými nařízeními a pravidly, která jsme ve škole nastavili.“

Další vlna rozvolnění přišla 25. května, kdy do školy mohli začít chodit děti z prvního stupně. Co to pro vás přineslo?

„V současné době nám do školy, včetně dvou prvních tříd v Horních Stakorách, chodí 167 žáků prvního stupně. Nebylo jednoduché vymyslet a nastavit režim pobytu žáků ve škole tak, abychom splnili všechny požadavky, k tomu zabezpečili stravování ve školní jídelně a provoz odpolední družiny. Ale myslím si, a ukázaly to i první dny, že vše, jak je nastavené, je funkční. Žáci se skutečně vzdělávají a požadavky hygieniků dodržují. Rozdělení jsou do dvanácti skupin, převážně podle tříd. Kromě dvou, kde vypomáhají učitelé ze druhého stupně, jsou ve všech třídách učitelé.“

Pravdou ale je, že otevření prvního stupně klade asi mnohem větší časové nároky na prvostupňové pedagogy...

„Máte pravdu. Téměř všichni museli upravit zavedenou distanční, převážně dopolední výuku a rozdělit ji na dvě fáze. Nyní tráví 4 – 5 hodin ve škole a po příchodu domů dalších

několik hodin na počítači s žáky, kteří zůstali doma. K tomu musí vše připravit, vyhodnotit a poskytnout zpětnou vazbu. Myšlenku, že by ve třídách byly asistentky nebo vychovatelky, jsem hned na začátku odmítl. Je v našich podmínkách personálně nerealizovatelná. Neměla by ani smysl a navíc by odporovala zákoníku práce.“

Jak moc by pro vás bylo komplikované, při stávajících opatřeních, případně otevřít i druhý stupeň?

„Možné je samozřejmě všechno, což nám spolehlivě ukazují uplynulé dva měsíce. Ale spíš si položíme otázku, jaký by to mělo smysl? Víme, že mnozí rodiče by to ocenili, ale z hlediska vzdělávání, by to téměř nic nepřineslo. Naopak, možná by žáci byli zklamáni, protože při současné zvolňující tendenci jsou školy stále v dodržování hygienicko-epidemiologických pravidel nejpřísnější. A v současné době se jim již nabízí spousta jiných možností, kde se mohou tzv. socializovat. Já jsem se rozhodl v rámci ředitelské pravomoci, že než dělat tři věci napůl, raději dvě pořádně. V současné době mají moji prioritu vzdělávací aktivity na 1. stupni a zachování funkční distanční výuky na 2. stupni. Nástupem druhého stupně do školy by byly obě tyto činnosti výrazně narušeny.“

Co vy osobně říkáte na to, že výuka je dobrovolná?

„Ta dobrovolnost se mi těžko hodnotí. Je mnoho lidí, kteří opravdu mají strach o sebe a své blízké. Ale jsou i ti, kteří vzniklou situaci zneužívají. V kontextu toho ale musím říci, že na naší škole je takových dětí a rodičů opravdu minimum. Dceru mám na vysoké škole a syna na gymnáziu. Myslím si, že již jsou ve věku, kdy sami dokáží možná rizika zvážit a současný stav výuky vyhodnotit, takže bych rozhodnutí nechal na nich.“

MARTIN VESELÝ

DO KOSMONOSKÉ ŠKOLKY SE PŘIHLÁSILO 86 DĚTÍ

Po Základní škole se konal zápis také do kosmonoské Mateřské školy. Pro nový školní rok rodiče přihlásili celkem 86 dětí. Pětapadesát z nich doplní kapacitu školky na 200. Dobrá zpráva je ta, že všechny děti z Kosmonos a Horních Stakor budou přijaty.

„Ty, na které se nedostalo, jsou buď z Mladé Boleslavi nebo jiných obcí,“ vysvětlila ředitelka Bc. Jana Křížková. Také na provozu školky se přitom podepsal stav nouze v souvislosti s koronavirem. Její brány se uzavřely 27. března. „Nezavřeli jsme kvůli tomu, že bychom se báli nákazy. Důvod byl ten, že v té době jsme měli jen čtyři děti. Nemělo

cenu, abychom fungovali,“ dodala Bc. Jana Křížková.

Mateřská škola v Kosmonosích se znovu otevřela současně s obnovením výroby v automobilce. Kvůli pomoci lidem, kteří se vrátili do práce. Nejdříve se do provozu vrátily čtyři přízemní třídy v jednotlivých pavilonech. Učitelky osobně obvolávaly všechny rodiče. „Všechny děti, jejichž rodiče měli zájem, jsme vzali. Teď už jedeme na všech osm tříd. Jen v poněkud omezeném režimu. Děti je tam méně. A dezinfekce? Tu už jsme používali za běžného provozu. Nic nového to pro nás nebylo. Teď, když děti přijdou do školky, jdou si umýt ruce. Hrají si bez roušek a rodiče do tříd nesmí, jen děti předají v šatnách,“ popsala ředitelka nutná opatření.

Největší rozruch tak způsobily roušky. První týden je děti musely mít. Pak ale ministerstvo školství vydalo výjimku, že je používat nemusí. „Upřímně, překvapilo mě, jak to děti s rouškami zvládaly. Myslím si ale, že daleko zdravější je pro ně být bez roušek. Rodiče museli podepsat čestné prohlášení, že nemají povědomí o tom, že by se dítě potkalo s nějakou nákazou. Je to opravdu na nich, aby sem dávali děti zdravé. A pokud by nějaké nebezpečí hrozilo, měli by to ve škole říci,“ vyzývá Bc. Jana Křížková.

Pokud jde o dezinfekci, školka ji nakoupila z prostředků města. „Navíc město nám ji dodávalo v ka-

nystrech a my ji dál rozlévali lidem. V době, kdy školka byla uzavřená, zbyl čas na generální úklid, drobné opravy i vymalování,“ pochvalovala si Bc. Jana Křížková.

Teď hlavně řeší, jak bude provoz školky vypadat v letních měsících. Během škodovacké dovolené totiž bude dva týdny zavřená. Navíc i zaměstnanci musí čerpat dovolenou. „Dřív se školky v okolí střídaly v provozu. Letos ale máme zákaz dětí z různých zařízení mchat. Po dovolené v automobilce pak pojedeme na jeden pavilon. Hlavně bych ale chtěla podotknout, že provoz pro kosmonoské lidi, kteří pro své děti tu školu potřebují, zajistíme,“ ubezpečila všechny ředitelka Mateřské školy v Kosmonosích Bc. Jana Křížková.

PAVEL PETR

SUCHO V KRAJINĚ I VE MĚSTĚ 2 – ZMĚNY A OSUD ZDROJŮ VODY

Kosmonosy a Horní Stakory mají historicky z hlediska přístupu k vodě výhodnou polohu a zároveň bezpečí proti velké vodě. I proto zde bylo husté osídlení již v mladší době kamenné, tedy lidu „zemědělského“.

Výslunné svahy, vesměs úrodná půda, včetně černožemě, ale také dostatek zdrojů vody. Především ze sestupných (též vrstevných) pramenů, kterých bylo hodně a dodnes je ještě najdeme - známý je např. bezejmenný pramen na okraji Baby nad Horními Stakorami. Vzácnější byly artéské prameny, vytékající pod tlakem. Nejznámější byl v tzv. Obůrce. Dřív napájel dvě vodní nádrže v zámeckém parku, dnes teče do kanalizace. Zvýšený nárok vody na větších hospodářstvích, na panském statku, na gruntech ale i v měšťanských domech, byl řešen kopáním studní. Řada byla i veřejná, např. na náměstí. Velká studna byla za zámek, ta v 50. letech zanikla. Nedávno byla obnovena jen nadzemní část. Před třemi léty byla při dláždění krátké odbočky Debrské ulice objevena poměrně hluboká zavodněná studna, pravděpodobně 300 let stará. Zůstala zachovaná, pouze překrytá betonovou deskou. Významných vodních

nádrží - nepočítáme-li dávno zaniklý Velký stakorský rybník u Chaloupek - bylo málo. V podstatě jen rybníky Panský a „Oborní“. Můžeme přidat i starý návesní rybník. Je na prvním obrázku - pohlednici z roku 1923, vpravo dole, na dnešním Náměstí míru. Ten byl zavezen koncem 20. let, od roku 1934 tam stojí památník obětem světových válek se sochou Svobody. Rybník v Oboře - na fotografii tehdejšího školáka J. Zahradníka z roku 1958 - byl v roce 1961 nahrazen betonovým, již delší dobu suchým koupalištěm. Poslední zalo-

ženou vodní plochou byla nádrž komunálního zahradnictví v 50. letech, známá jako Japan. Ta se zachovala i po jeho zrušení. Dnes je obklopena neprůchodnou „džunglí“.

Pak vodní nádrže a malé zdroje již jen zanikaly. Přispělo k tomu i zavedení vodovodu. V první fázi v roce 1893 zásluhou „výpomoci“ tehdejší léčebny. Vodovod procházel katastrem obce Bradlec s jímací studnou a čerpací stanicí u řeky Jizery, poháněnou parním strojem. V ulicích se objevilo několik vodovodních stojanů (hydrantů), poslední je zachován v Tyršově ulici. Teprve v letech 1956 až 1961 byla vybudována vodovodní síť z moderních vodáren u Jizery a později Rečkova. Pak už téměř v každé domácnosti stačilo otočit kohoutkem! Vody bylo dost a mohlo se s ní plýtvat. I po jejím zdražení, v posledních letech napouštěním oblíbených bazénů. Tomu však dávají nová opatření stopku!

Konečně k suchu: nejde o jev historicky neznámý. První katastrofální sucho v moderní době bylo v roce 1947, kdy i v našem městě vyschly všechny studny a byla velká neúroda. Odborníci hovořili o pětisetletém suchu. Aktuálně opět. Co dělat? I v našem městě? O tom přistě.

RNDr. Václav Petříček

TURISTÉ ZVOU NA DĚTSKÝ DEN I VÝLET

Klub turistů Kosmonosy vás zve hned na dvě akce. První z nich je Dětský den pořádaný v sobotu 20. června od 10.30 do 14.30 hodin. Konat se bude na Černínském náměstí, v případě nepříznivého počasí ve vestibulu kosmonoského zámku blízko lékárny. Součástí Dětského dne bude vystoupení kouzelníka a iluzionisty Jakuba Koutského - S čarováním, soutěží o věcné ceny a jeho písničkami. Den plný písniček doplní také Dětský pořad Divoký západ. Nekompromisní šerif při něm bude dohlížet na to, aby pistolníci při různých soutěžích dodržovali zákon. Třeba při házení

podkovou, během s valounem zlata do banky nebo střelbě lukem. Kovbojové i jejich dívky se naučí také tancům Divokého západu a možná přijde i náčelník indiánů. Děti budou mít vstup zdarma, dospělí zaplatí dvacet korun. Na místě bude možné zakoupit občerstvení.

Druhou akcí, kterou Klub turistů Kosmonosy pořádá, je v sobotu 11. července autobusový zájezd na zámek Mělník a do zooparku Zelčín. Cena bez vstupného je 280 korun. Zájemci o obě akce se mohou hlásit na telefonu 605711249 nebo na adrese Opolského 59, Kosmonosy. VIKTOR VELICH ml.

KULTURNÍ KOMISE HLEDÁ NOVÉ ČLENY

Kulturní komise hledá nové členy. Pokud máte nové nápady a zájem o organizování kulturní činnosti ve městě, rádi vás mezi sebou přivítáme. Těšíme se na vás. Zájemci mohou psát na mail: info@stegerova.cz MARTINA STEGEROVÁ

ZÁMECKÉ KULTURNÍ LÉTO TRADIČNĚ ZAČNE V ČERVNU

Navzdory pandemii koronaviru a vyžadovaným opatřením bude letos již po šestnácté Osvětová beseda znovu pořádat Zámecké kulturní léto 2020 v Kosmonosích. Divadelní přehlídky ochotnických souborů probíhají na nádvoří zámku.

V té situaci, jaké se nacházíme, není jednoduché pro ochotnické soubory připravit a nazkoušet divadelní představení. Zaslouží si obdiv. Není to jednoduché ani pro pořadatele – Osvětovou besedu. Chtěli bychom Vás pozvat k návštěvám jednotlivých představení. Smyslem je obohatit kulturní život ve městě, nabízet živou kulturu v krásném prostředí nádvoří zámku, kde je velice příjemná atmosféra. Je připraveno devět akcí – sedm divadelních představení, Pomněnkové odpoledne a koncert Podnikového dechového orchestru Škoda Auto s mažoretkami. Akce jsou rozděleny na dvě části. V červnu se uskuteční čtyři a v druhé části, koncem srpna a začátkem září, jich bude ještě dalších pět.

V případě nepříznivého počasí se představení odehrají v krytém vestibulu zámku, který nabízí návštěvníkům trochu jinou atmosféru s kouzlem nasvíceného prostoru. Tato akce je finančně podpořena městem Kosmonosy. A uskutečnit se může hlavně díky obětavosti a nadšení členů Osvětové besedy.

Začínáme ve čtvrtek 18. června v 19.30 divadelním představením „Lhářka“, autora Maurice Hennequina, ve kterém se představí DS Tyl Mnichovo Hradiště. Dále pokračujeme v neděli 21. června ve 14.00 Pomněnkovým odpolednem“. Účinkovat v něm budou mažoretky Sokola Kosmonosy Pomněnky. Ve čtvrtek 23. června v 19.30 se chystá představení autora Petra Matouška „Vávra aneb Všechno co jste chtěli vědět o Maryše a báli jste se bratří Mrštíků zeptat“ souboru Divadýlka na dlani z Mladé Boleslavi. Na úterý 30. června ve 20.30 je to pak pohádka pro dospělé Julie Zeyera „Radúz a Mahulena“, ve které se představí Divadelní spolek Jiří z Poděbrad. Další představení Zámeckého léta budou pokračovat od konce srpna a na začátku září. Při představeních budou dodržena všechna aktuální nařízení v souvislosti koronavirem. Srdečně Vás zveme, nenechte si ujít nevšední zážitky přímo v zámku v Kosmonosích. Bude připraveno i občerstvení.

A ještě jednu akci Osvětové besedy připomeneme. Konkrétně v úterý 9. června od 19 hodin odložený koncert světového houslového virtuóza Alexandra Shonerta. Uskuteční se v Zrcadlovém sálu zámku v Kosmonosích.

MILADA REMEŠOVÁ,
předsedkyně Osvětové besedy Kosmonosy

LISTOVÁNÍ V CAFÉ HRUŠKA

Zveme vás do Café Hruška na Listování – ŠPEKY od autora Červeného trpaslíka Roba Granta. Vypráví o tom, jak těžký život mají tlustí. A někdy i ti ostatní. Hrdiny jsou kuchař, který už se na sebe nemůže podívat, protože je nesmírně otlý. A anorektička, která se na sebe nemůže podívat, protože je „odporně tlustá“. Není to příběh o tlustých lidech, je to pojednání o tom, jak je toto téma ožehavé pro celou společnost. A pochopíte, že s sebou přináší i spoustu tučného humoru. Účinkují Pavel Oubram a Věra Hollá (s alternací). Špeky v roce 2008 vydalo nakladatelství Argo v překladu Davida Petřů. Termín dříve odloženého představení je 18. června od 20 hodin. Akce se uskuteční za finanční podpory města Kosmonosy. Vstupenky v ceně 200 Kč se prodávají v Café Hruška.

JANA JANCÁKOVÁ

UŽ ZASE MILUJU

Kulturní komise města Kosmonosy pro vás zajistila na 21. srpna od 19 hodin představení UŽ ZASE MILUJU se Sandrou Pogodovou a Michaelou Dolinovou. Vstupenky si již můžete koupit v předprodeji od 28.5. v kavárně Café Hruška, a to v ceně 180 korun. V den akce budou o dvacet korun dražší. Představení se uskuteční na nádvoří kosmonoského zámku, kde bude také možné zakoupit občerstvení. V případě nepříznivého počasí se akce uskuteční v Zrcadlovém sále.

JANA JANCÁKOVÁ

KULTURA UŽ ZASE BĚŽÍ

Naplně už se rozběhly akce pořádané Kulturní komisí. Jednou z nich je znovu zahájený kurz angličtiny pro seniory. Jako vždy na něm panovala příjemná nálada a všichni se na pokračování těšili. V plném proudu je také kurz Latino Ladies. S jeho organizátory pro vás připravíme povídání do některého z příštích vydání Kosmonoského zpravodaje. (jj)

OKNO DO SVĚTA PASTELU

Kulturní komise Kosmonosy ve spolupráci s Ivetou Pešulovou zajistila kurz Okno do světa pastelů. Náhradní termín za březen je 7. června. Uskuteční se v klubovně Dolní Stakory. Kurz je vhodný pro začátečníky. Cena je 700 korun včetně pomůcek. Probíhá od 9 do 16 hodin s půlhodinovou pauzou na oběd. S možností si jídlo ohřát na vařiči. K dispozici je také rychlovarná konvice. Červnový kurz je už obsazený. Na podzimní jsou ještě čtyři volná místa. Přihlášky a informace získáte u Mgr. Kateřiny Petříčkové na správním odboru kosmonoského úřadu.

CYKLOKROSAŘKA VANDA DLASKOVÁ SNÍ O MEDAILI Z MISTROVSTVÍ SVĚTA

Vanda Dlasková nedávno oslavila patnácté narozeniny. Je začátkem deváté třídy Základní školy v Kosmonosích. A v našem městě také bydlí. A možná se tak trochu liší od svých vrstevníků. Není ji totiž cizí tvrdá dřina a v terénu mezi cyklokrosařkami nebo na silnici sbírá jeden úspěch za druhým. Právě loňský rok byl pro ni nadmíru úspěšný.

Vando, co se ti všechno podařilo?

„Třikrát jsem vybojovala umístění na stupních vítězů při olympiádě dětí a mládeže. Bronz jsem měla z horského kola. Dvě zlaté pak ze silnice. Vyhrala jsem časovku jednotlivců a hromadný závod. Třikrát druhá jsem navíc byla na silničním mistrovství republiky. Stejně jako na horských kolech. V hodnocení TOI TOI Cupu, cyklokrosového poháru, mi patřila třetí příčka. Jen mi nevyšel poslední závod sezóny. Na republice jsem dojela šestá.“

Příjmení Dlasková je sportovním přízviskem jasné. Tatínek Petr je bývalým cyklokrosovým reprezentantem, medailistou z mistrovství světa a dnes trenér národního týmu. Měla jsi vůbec jinou možnost, než se věnovat kolu?

„Ještě jsem zkoušela tenis. Můj děda ho hrál. Na kurtu jsem se pohybovala až do nějakých dvanácti let. Až pak jsem se začala víc věnovat cyklistice.“

Není to ale pro holku tvrdý sport? Hlavně po fyzické stránce? Kolik času třeba denně trávíš na kole?

„Po pravdě řečeno, pro holku je kolo hodně náročné. Co vidím třeba spolužačky ve škole, tak všichni odpoledne někam chodí, hlavně za zábavou. Já přijdu domů, jdu na trénink. Udělám věci do školy a to je celý můj den. To ale není stížnost.“

Cyklokrosařka Vanda Dlasková ve společnosti tatínka

Kolo je můj život a moc mě baví. Kdyby tomu tak nebylo, cyklistice se věnovat nebudu.“

Prozradila jsi mi, že jedničkou ze všech cyklistických disciplín by pro tebe měl být cyklokros. Kam až míříš v patnácti letech se svými ambicemi?

„Asi pro každého je výzvou medaile z mistrovství světa. Uvidíme, jak u toho vydržím a jak to všechno půjde.“

Teď tě v terénu čeká poslední sezóna mezi kadetkami. Kdy je reálné, aby se tvé jméno objevilo mezi startujícími třeba na juniorském světovém šampionátu?

„Myslím si, že reálné by bylo možné uvažovat o mistrovství světa v roce 2022. Samozřejmě v juniorské kategorii.“

Máš šanci se k tomu dopracovat v Čechách? Nebo už jste s tatínkem přemýšleli třeba o angažmá v zahraničí?

„Určitě jsme s tátou o tom přemýšleli. V lednu jsem si vyzkoušela několik startů právě v Belgii. Bylo to úplně něco jiného, než u nás. Byla jsem i překvapená, jaké to tam je. Ve všech směrech je to jiné, než v Čechách.“

Tam jsi zjistila, kde a v čem musíš ještě přidat?

„Ano, bylo toho hodně, co mi chybělo. Otevřelo mi to oči. Abych věděla, že to není sranda. Prostě vím, že cesta k úspěchu vede jen přes tvrdou dřinu.“

Jsi připravená ji podstoupit?

„Určitě. Možná i teď, po zkušenosti z Belgie, mám větší motivaci. Věřím, že mě to dokáže nakopnout. Víím, že nestačí být nejlepší v Čechách.“

V patnácti letech ale asi přemýšlíš také o škole? Kam povedou kroky ze Základní školy v Kosmonosích?

„Ráda bych na ekonomické lyceum nebo Obchodní akademii.“

PAVEL PETR

BEACHVOLEJBAL V KOSMONOSÍCH

Beachvolejbalové kurty v Kosmonosích znovu poslední květnový víkend ožily. Za organizačního dohledu Stanislava Kose se do ženského turnaje Rohozec open přihlásilo třináct dvojic. A to přes deštivé

počasí. Nebyl to ale zdaleka první turnaj, kosmonoské kurty pozvolna oživaly s uvolňováním bezpečnostních opatření. Ve výhledu jsou i další klání. Jak pro mužské, tak i smíšené dvojice. (pp)

Sezóna beachvolejbalu pod organizačním dohledem Stanislava Kose je v plném proudu. Fotil Martin Veselý

DVĚ DRUŽSTVA STOLNÍCH TENISTŮ V KRAJI

Po dlouhých sedmi letech se v kosmonoské sokolovně bude opět hrát krajská soutěž pravidelně každých 14 dnů. Po náročné a napínavé kvalifikaci o tom na neutrální půdě v Mnichově Hradišti rozhodlo kosmonoské „Béčko“, které zvítězilo v jediném kvalifikačním utkání v poměru 10:6 nad soupeři z Otradovic. Tímto zápasem byla sezóna 2019/20 pro kosmonoské stolní tenisty ukončena. Všechna družstva obsadila neuvěřitelně 1. místa, s výjimkou C družstva, které pouze díky o jeden zápas horšímu vzájemnému zápasu skončilo na místě druhém. Jedná se tak o historicky nejúspěšnější novodobou sezónu, která zde byla odehrána. Před kosmonoskými hráči tak teď stojí nová výzva, 2 družstva se rozhodla pro postup do vyšší soutěže, a tudíž bude na nich, jak se s tímto popasují a dokážou se poměřit s vyšší hráčskou kvalitou soupeřů. (mv)

FOTBAL MŮŽE SLAVIT, POPRVÉ V HISTORII BUDE HRÁT DIVIZI

Nečekané, o to ale příjemnější starosti, musí aktuálně řešit kosmonosští fotbalisté. Po třetím místě v nedokončeném ročníku krajského přeboru přijali nabídku startovat o patro výš. Zahrají si divizi. Ovšem úspěšné byly i další celky. Rezervní tým skončil ve své soutěži pátý, žáci se pohybovali kolem druhého a třetího místa, v polovině tabulky skončil dorost. Předčasně ukončená sezóna tak pro kosmonoský fotbal dopadla velice dobře.

Boj o divizi měl být v případě prvního týmu velkou motivací pro nadcházející sezónu. Při ekonomických problémech některých mužstev právě z vyšších soutěží ale nabídka přišla v uplynulých dnech a nebyl prý důvod ji nepřijmout. „Je to pochopitelně historický úspěch. Divize se nikdy v Kosmonosích nehrála,“ uvedl prezident kosmonoského klubu Petr Bernard. Nepředpokládá, že by přitom nějak výrazně musel obměnit hráčský kádér. Nejstaršímu hráči je 34 let, v týmu jsou i fotbalisté kolem pětadvaceti až sedmadvaceti let, ale také třeba osmnáctiletí kluci.

A finanční zabezpečení pro klub hrající čtvrtou nejvyšší soutěž? To ukáže až čas. Na nějaké prognózy je v současné době příliš brzy. „Za kosmonoský fotbal mohu říci, že v otázce našich hlavních partnerů by se nic měnit nemělo. Další spolupráci máme nadále příslibenou. Uvidíme, jak ostatní menší sponzoři. Vše bude pochopitelně odvislé od celé situace v České republice. Musím ovšem podotknout, že velkým sponzorem a zá-

Šéf kosmonoského fotbalového klubu Petr Bernard. Na fotografii Martina Veselého.

roveň pomocníkem je město Kosmonosy. Radnice je vždy směrem k fotbalu vstřícná a snaží se mu pomáhat,“ Klub má v současné době osm mládežnických týmů a dvě mužstva dospělých, neopomněl zdůraznit Petr Bernard.

Kosmonosští fotbalisté mají 207 členů a už pár týdnů mohou zase normálně fungovat a připravovat se na restart mistrovských soutěží. A právě i zmíněné divize. Třeba alespoň zatím s vidinou přátelských zápasů. Na nikom ale při tréninku nebylo znát, že by si s tím dělal velkou hlavu. Naopak převládala radost ze setkání s kamarády a možnosti zase si kopnout do míče. Bez ohledu na skutečnost, že nebylo možné třeba využít po tréninku šatny a také sprchy.

PAVEL PETR

DRUHÁ KOSMONOSKÁ CYKLOSTEZKA

Dobrou zprávu máme pro milovníky aktivního pohybu, hlavně cyklisty se podílela společnost H-Intes s.r.o. Mladá Boleslav. Celkové náklady dosáhly necelých 18,5 milionů Kč, z toho však cca 80% tvořila dotace z programu IROP. Druhá stezka bude kopírovat Debřskou ulici od Radoušské spojky na začátek Kosmonos. Důležitá je hlavně bezpečnost lidí, která se v tomto úseku zvýší. Podle projektové dokumentace dojde také k propojení obou cyklostezek. Konkrétně by k tomu mělo dojít v Příčné ulici, pod Galateou, (pp)

Na realizaci této stezky prochodce i pro cyklisty se podílela společnost H-Intes s.r.o. Mladá Boleslav. Celkové náklady dosáhly necelých 18,5 milionů Kč, z toho však cca 80% tvořila dotace z programu IROP. Druhá stezka bude kopírovat Debřskou ulici od Radoušské spojky na začátek Kosmonos. Důležitá je hlavně bezpečnost lidí, která se v tomto úseku zvýší. Podle projektové dokumentace dojde také k propojení obou cyklostezek. Konkrétně by k tomu mělo dojít v Příčné ulici, pod Galateou, (pp)

